

2008000106030001
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (SIXTH SEMESTER)
BUSINESS ADMINISTRATION-VI

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks : 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (SIXTH SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **Business Administration-VI**
- c. Subject Code No : **2008000106030001**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 (A) Choose the appropriate option as the answer to the following question. 10

- (1) Getting the right product at the right time, in the right quantity, at the right price, from the right source, of the right quality, what it means?
(A) Sound Purchasing (B) Expensive Purchasing
(C) Cheap Purchasing (D) Retail Purchasing
- (2) Which of the following is not an inventory?
(A) Raw materials (B) Machinery for production
(C) Screw-nails (D) Finished goods
- (3) In which kind of purchasing, the objective is to buy at low price and sell at high price?
(A) Centralized purchasing (B) Speculative purchasing
(C) Stockless purchasing (D) Decentralized purchasing
- (4) Which company has established the concept of Six Sigma?
(A) Motorola (B) Toyota
(C) Wipro (D) None of these

- (5) How efficiently a product is produced is indicated by _____.
(A) Production (B) Productivity
(C) Production Planning (D) All of the above
- (6) What is not included in the basic factors of Weber's theory of location selection?
(A) Transportation cost (B) Labour cost
(C) Government control (D) All of the above
- (7) Whose process stages are routing, scheduling, dispatching and follow-up?
(A) Production Control (B) Production Planning
(C) Production Management (D) None of these
- (8) The just-in-time system has been popular in Japan since the _____ decade.
(A) 1950s (B) 1960s (C) 1970s (D) 1980s
- (9) When was the tourism department started in India?
(A) March 1, 1985 (B) March 1, 1953
(C) March 1, 1954 (D) March 1, 1958
- (10) In which year the National Action Plan was converted into Tourism Policy?
(A) 1992 (B) 2000 (C) 2002 (D) 2015

(B) Fill in the Blank

5

- (1) According to the _____ method, the firm enters into a long-term contract with the supplier of goods.
- (2) When purchasing for all the departments of the entire business unit is done by one department it is called _____ purchasing.
- (3) TQM is known as _____.
- (4) _____ tourism involves travel to another nation by non-residents.
- (5) _____ means determining the time required to complete each process and determine the total time required.

Q.2 Answer in brief (any four)

8

- (1) What is meant by Materials?
- (2) What is meant by Inventory control?
- (3) What is a blanket purchase?
- (4) Give the definition of Production Planning.
- (5) What is ideal location selection of an industry?
- (6) State the types of production.
- (7) What is meant by Total Quality Management?
- (8) What is meant by Tourism Management?

- Q.3** (A) State the advantages of decentralized procurement. **7**
(B) Explain importance of production control. **6**

OR

- (A) Explain the scope of Production management. **7**
(B) Discuss the factors affecting the buy or make decision. **6**

- Q.4** (A) Write a short note (any one) **7**

- (1) Kaizen and Kairyo
- (2) Tourism Management based on objectives

- (B) Khushi Ltd. is a company that manufactures FMCG goods. They want to start their new factory in Gujarat. And wants to start production of different types of sauces, jams, etc. The required raw materials are fruits and tomatoes. These foodstuffs have weight loss goods. In addition, skilled and semi-skilled workers are required to work in factories. **7**
- (1) What suggestions would you make to Khushi Ltd.?
 - (2) Provide suitable arguments in support of your suggestions.

Q.1

10

(અ) આપેલ પ્રશ્નના જવાબરૂપે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) યોગ્ય સમયે, યોગ્ય જથ્થામાં, યોગ્ય કિંમતે, યોગ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનમાંથી, યોગ્ય ગુણવત્તાવાળી વસ્તુ મેળવવી તે એટલે?

- (A) સંગીન ખરીદી (B) મોંઘી ખરીદી
(C) સસ્તી ખરીદી (D) છૂટક ખરીદી

(૨) નીચે પૈકી કઈ માલસામગ્રી નથી?

- (A) કાચો માલ (B) ઉત્પાદન માટેના યંત્રો
(C) સ્ક્રુ-ખીલા (D) તૈયાર માલ

(૩) કઈ ખરીદી નો ઉદ્દેશ નીચા ભાવે ખરીદી કરી, ઊંચા ભાવે વેચાણ કરવાનો છે?

- (A) કેન્દ્રિત ખરીદી (B) સદાત્મક ખરીદી
(C) સ્ટોકલેસ ખરીદી (D) વિકેન્દ્રિત ખરીદી

(૪) કઈ કંપનીએ સિક્સ સિગ્મા ગુણવત્તાનો ખ્યાલ પ્રસ્થાપિત કાર્યો છે?

- (A) મોટોરોલા (B) ટોયોટા
(C) વિપ્રો (D) એકેચ નહિ

(૫) કેટલી કાર્યક્ષમતાથી ઉત્પાદન થાય છે તેનું સુચન _____ દ્વારા થાય છે.

- (A) ઉત્પાદન (B) ઉત્પાદકતા
(C) ઉત્પાદન આયોજન (D) ઉપરના બધા જ

(૬) વેબરના સ્થાન પસંદગીના સિક્કાંતના મૂળભૂત પરિબલોમાં શેનો સમાવેશ થતો નથી?

- (A) વાહનવ્યવહાર ખર્ચ (B) મજૂરીની પડતર
(C) સરકારી નિયંત્રણ (D) ઉપરના બધા

(૭) માર્ગનિર્ધારણ, સમયનિર્ધારણ, સુચના-વિતરણ, તપાસ કે પ્રગતિ નિયંત્રણ એ કોની પ્રક્રિયાના તબક્કા છે?

- (A) ઉત્પાદન અંકુશ (B) ઉત્પાદન આયોજન
(C) ઉત્પાદન સંચાલન (D) એકય નહિ

(૮) _____ ના દાયકાથી જાપાનમાં જસ્ટ-ઈન-ટાઈમ પદ્ધતિ પ્રચલિત છે.

- (A) 1950 (B) 1960 (C) 1970 (D) 1980

(૯) ભારતમાં પ્રવાસન વિભાગ ક્યારે શરૂ કરવામાં આવ્યો?

- (A) માર્ચ ૧, ૧૯૮૫ (B) માર્ચ ૧, ૧૯૫૩
(C) માર્ચ ૧, ૧૯૫૪ (D) માર્ચ ૧, ૧૯૫૮

(૧૦) કયા વર્ષે રાષ્ટ્રીય કાર્ય યોજનાને પર્યટનનીતિ તરીકે રૂપાંતર કરવામાં આવ્યું?

- (A) ૧૯૯૨ (B) ૨૦૦૦ (C) ૨૦૦૨ (D) ૨૦૧૫

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

5

(૧) _____ પદ્ધતિ મુજબ પેઢી માલ પૂરો પાડનાર વેપારી સાથે લાંબા ગાળાનો કરાર પહેલેથી જ કરે છે.

(૨) જ્યારે આખા ધંધાકીય એકમના બધા જ વિભાગો માટેની ખરીદી એક વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવે તેને _____ ખરીદી કહેવાય.

(૩) TQM ને _____ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

(૪) _____ ટુરીઝમમાં બિનનિવાસીઓ દ્વારા અન્ય રાષ્ટ્રમાં પ્રવાસનનો સમાવેશ થાય છે.

(૫) _____ એટલે દરેક પ્રક્રિયા પૂરી કરવા માટે કેટલો સમય જોઈએ અને કુલ કેટલો સમય જોઈએ તે નક્કી કરવું.

Q.2 ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈ પણ ૪)

8

- (૧) માલસામગ્રી એટલે શું?
- (૨) કોઠાર અંકુશ એટલે શું?
- (૩) બ્લેન્કેટ ખરીદી એટલે શું?
- (૪) ઉત્પાદન આયોજનની વ્યાખ્યા આપો.
- (૫) ઉદ્યોગની આદર્શ સ્થાન પસંદગી એટલે શું?
- (૬) ઉત્પાદન ના પ્રકારો જણાવો.
- (૭) સંપૂર્ણ ગુણવત્તા સંચાલન એટલે શું?
- (૮) પ્રવાસન સંચાલન એટલે શું?

Q.3 (અ) વિકેન્દ્રિત ખરીદનીતિના ફાયદા જણાવો.

7

(બ) ઉત્પાદન અંકુશનું મહત્વ સમજાવો.

6

અથવા

(અ) ઉત્પાદન સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો.

7

(બ) ખરીદવું કે બનાવવું નિર્ણયને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.

6

Q.4 (અ) ટૂંક નોંધ લખો (કોઈ પણ એક).

7

(૧) કાઇઝન અને કેરયો

(૨) હેતુઓને આધારે પ્રવાસ સંચાલન

(બ) ખુશી લિ. FMCG વસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરતી કંપની છે. તેઓ ગુજરાતમાં 7 પોતાનું નવું કારખાનું શરૂ કરવા માંગે છે. અને વિવિધ પ્રકારના સોસ, જામ, વગેરેનું ઉત્પાદન શરૂ કરવા માંગે છે. તે માટે જરૂરી કાચા માલમાં ફળ ફળાદી અને ટામેટાની જરૂર છે. આ પેદાશો વજન ગુમાવે એવા લક્ષણો ધરાવે છે. વધુમાં કારખાનામાં કામ કરવા માટે કુશળ અને અર્ધકુશળ કામદારોની જરૂર હોય છે.

(૧) તમે ખુશી લિ.ને કયા સૂચનો કરશો?

(૨) તમારા સૂચનોના સમર્થનમાં યોગ્ય દલીલો રજૂ કરો.

***** END *****